

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

D A N I A E

III. TABVLA.

In qua

SLESVICENSIS DVCATVS, pars.

Ciuitates Ducatus Slesuicensi subiectæ quia iisdem cum Danis gaudent priuilegijs, eodem quoque iure cum ijs vtuntur. Subditi à sententijs magistratum cuiuscunque loci ad principes ac eorum senatores possunt prouocare & non vltra, vt priuilegijs cautum est. Hic enim Ducatus est feudum Regni Daniæ, eiusque Princeps tot equites peditesque regno Daniæ alere tenetur, quot Holsatia Imperio Romano. Nobiles propria possident dominia ac iisdem cum Danis fruuntur priuilegijs & iure. Habet vnum hic Ducatus Episcopatum Slesuicensem 31: 8. 55: 13. Capitula duo Haderslebienne in prima tabula Daniæ 30: 55. 56: 8. Monasteria habet tria. Castra tam Principum quam nobilium diuersa. Ordo autem Senatorum cuius iam aliquoties facta est mentio, plerumq; constat numero 24. personarum equestri ordinis quibus adhibetur generalis Cancellarius, nec non nomine vnus cuiusque Principis duo Iuris Doctores. Hi omnes causas deliberant tam pacis quam belli tempore, & in vtroq; Ducatu ius pronunciant. Quorum conuentus singulis annis bis institui debet. Generalis gubernatio horum Ducatum Regi Daniæ ac Adolpho Duci Holsatiæ incumbit, & per vices ab vno ad alium transfertur. Proinde cum ad Regem deuoluitur, Regiæ suæ maiestatis nomine per Henricum Ranzouium Vicarium Regis administratur. In arduis tamen negotijs nihil certi concluditur nisi præcedente consensu omnium Senatorum, inter quos primarium locum obtinet Episcopus Lubecensis & Slesuicensis.

H O L S A T I A

DVCATVS.

Holsatia diuisa est in partes quatuor in DITHMARSIAM, HOLSATIAM, STORMARIAM & VVAGRIAM. Hæ fuerunt olim Comitatus & postea à Friderico Imperatore tertio, Christierno primo id perente, erecti sunt in Ducatum, qui iam sacro Romano Imperio 40. equites ac 80. pedites alere tenetur. Dithmarsia autem primo in libertatem constituta fuerat per aliquot centum annos, quæ etsi à Friderico Imperatore, Christierno primo in feudum concessa, tamen eo tempore nondum subacta fuit: Filij quidem ipsius Rex Iohannes & Dux Fridericus anno Domini 1500. expeditionem in illam susceperunt, sed istorum exercitu fuso libertatem suam Dithmarsii defenderunt, donec tandem à nepotibus Christierni primi duce Iohanne & Adolpho ac Friderico 2. Rege Daniæ sunt victi ac superati Anno Domini 1559. Habuerunt 48 viros totius terræ præsides, ad hos ex singulis parochijs appellatio deuoluebatur. Hi iudicium exercebant. Subactis autem illis cum iam diuisi sint in duas partes, in singulis præcipui eliguntur ex incolis eius terræ viri 12. vna cum præfecto, qui plerumque est Doctor siue Licentiatus Iuris. Hi omnes honesta habent salaria à Principibus, additurq; illis scriba, nec non inspector siue præses ex nobilitate Holsatica. Horum alter ex parte Regia plerumque est præfectus Steinburgensis 31: 2. 54: 20. alter vero ex parte Ducis Adolphi est præfectus Gottorpiensis 31: 8. 55: 13. Hi nunc iudicio præsent in singulis partibus, omnesque discutunt causas. Subditis tamen libera conceditur appellatio ad Principes & Senatores vtriusque Ducatus, tam Schlesuicensis quam Holsatensis, sed non vltra. Id enim in capitulatione ita transactum est. Habuerunt antea ius scriptum, quod paululum iam mutatum est, & secundum ius commune reformatum, compilatumq; ab Henrico Rantzouio Vicario Regio, Sigefrido Rantzouio, domino quondam in Nienhus 32: 14. 54: 58. vel 30: 34. 54: 25. D. Adamo Trazigero & D. Erasmo Kirflemio, secundum quod ius omnes causæ deciduntur, & poenæ delictorum irrogantur. Nulla præstant seruitia Principibus, sed de singulis terræ paludosæ iugeribus tenentur soluere florenum; de iugeribus autem terræ arenosæ dimidiam partem sementi dependunt.

Holsatia habet quatuor ordines, nobilium, Ecclesiasticorum, ciuium & rusticorum, quorum duo sunt genera. Aliqui enim possident bona propria, hæreditaria ac libera. alij vero bona, conductitia censui alijsq; exactionibus & seruitijs obnoxia. Nobiles habent arces ac prædia sua cum pleno dominio maiore ac minore, cum venationibus, piscationibus & aucupijs, quæ maxima ex parte sunt allodialia & hæreditaria. Nonnulla sunt feudalia tam masculina quam foemina. Holsatorum priuilegijs cautum est, ne nouis exactionibus aut vectigalibus à Principibus grauentur, prout etiam Principibus non integrum est bella suscipere non interueniente consensu ordinis equestri. Hæc priuilegia & alia Principes confirmare tenentur, antequam illis à subditis iuramentum fidelitatis præstatur. Familias nō habet vltra 24. Verū Ranzouius id corrigendū monet ac 50. circiter extare asserit in literis in Octob. Aō. 95. ab eo acceptis, quarum nomina in Holsatica chorographia recensentur, ex qua excerpri possunt, sed in singulis multi ex eadē stirpe progeniti existunt